

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti 166 s. r. o. v likvidácii, Ferienčíkova 7, Bratislava, zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU – JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s. r. o., Ulica 1. mája 1246, Vranov nad Topľou, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Stanislava Kaščáka, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 4 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4 Tp 6/2015 z 1. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti 166 s. r. o. v likvidácii o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti 166 s. r. o. v likvidácii, Ferienčíkova 7, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 4 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“), sp. zn. 4 Tp 6/2015 z 1. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, odboru boja proti korupcii Stred uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-66/BPK-S-2010 z 9. júna 2010 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie [REDACTED] [REDACTED] pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona a pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona a [REDACTED] (spolu ďalej len „obvinení“) pre pomoc pri obzvlášť závažnom zločine podvodu podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto uznesenia. V uvedenej trestnej veci prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) uznesením sp. zn. VII/2 Gv 89/10 z 28. októbra 2010 (ďalej aj „uznesenie o zaistení“) podľa § 50 ods. 1 písm. c) bodu 1 a 2 Trestného poriadku zaistila nárok poškodeného [REDACTED] (ďalej len „poškodený“) na náhradu škody v sume 2 778 749 €, okrem iného aj na majetkových právach sťažovateľky, a to k nehnuteľnostiam v katastrálnom území [REDACTED], ktoré sú pre sťažovateľku zapísané na liste vlastníctva [REDACTED] a bližšie špecifikované v bode II výrokovej časti uznesenia o zaistení, keďže v uvedenej obchodnej spoločnosti sú obvinení spoločníkmi a konateľmi. Sťažovateľke sa súčasne zakázalo nakladať so zaisteným majetkom.

3. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu 4. júla 2014 predložila úradu špeciálnej prokuratúry návrh (podnet) na zrušenie zaistenia jej majetku

s odôvodnením, že zanikli dôvody a predpoklady, pre ktoré a na základe ktorých bolo zaistenie vykonané, pretože ku 4. júlu 2012 došlo k zmene v osobách spoločníkov a konateľov spoločnosti a jej novým spoločníkom a konateľom sa stala [REDAKOVANÉ] (matka obvinenej [REDAKOVANÉ]). Prokurátorka úradu špeciálnej prokuratúry listom z 18. júla 2014 sťažovateľke oznámila, že dôvody zaistenia naďalej trvajú.

4. Na preverenie zákonnosti postupu úradu špeciálnej prokuratúry podala sťažovateľka 15. januára 2015 opakovaný podnet, ktorému Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) listom č. k. XVI Gn 4/15/1000-9 z 15. apríla 2015 vyhovel, keď konštatoval jeho dôvodnosť, pričom uložil dozorovej prokurátorky zrušiť zaistenie podľa bodu II uznesenia o zaistení. Uznesením prokurátorky úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/2 Gv 89/10/1000-400 z 27. apríla 2015 došlo podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku k zrušeniu uznesenia o zaistení v bode II, ktorým bol zaistený majetok sťažovateľky. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia prokurátorka úradu špeciálnej prokuratúry uviedla, že na základe opakovaného podnetu sťažovateľky sa generálny prokurátor stotožnil s dôvodmi uvádzanými sťažovateľkou, podľa ktorej nie sú naďalej splnené podmienky pre zaistenie jej majetku, keďže obvinení už v tejto spoločnosti nemajú žiadne právne vzťahy predpokladané ustanovením § 50 Trestného poriadku, a nejde o majetok obvinených, z ktorého by bolo možné uspokojiť nárok poškodeného na náhradu škody.

5. Proti uzneseniu o zrušení zaistenia podala zástupkyňa poškodeného sťažnosť, o ktorej rozhodol špecializovaný trestný súd napadnutým uznesením, ktorým podľa § 191 písm. c) Trestného poriadku zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie prokurátorky úradu špeciálnej prokuratúry z 27. apríla 2015 a súčasne podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie zaistenia jej majetku.

6. Podľa sťažovateľky postupom špecializovaného súdu, ktorý nevyhovel jej návrhu na zrušenie zaistenia jej majetku a tento zamietol, došlo k porušeniu zákona, a to ustanovení § 51 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 písm. c) bodu 1 a 2 Trestného poriadku. *Sťažovateľka predovšetkým dôvodí tým, že Trestný poriadok počíta aj s možnosťou zrušenia zaistenia*

majetku, z čoho vyplýva povinnosť pre orgány činné v trestnom konaní v ktoromkoľvek štádiu „skúmať podmienky nielen pre vznik zaistenia, ale aj podmienky pre ďalšie trvanie zaistenia“, čo podľa sťažovateľky znamená „skúmať, či by aj v neskoršom momente bolo možné zriadiť takéto (rovnaké, totožné) zaistenie (rovnakého, totožného) majetku“. Podľa sťažovateľky je nepochybné, že ku dňu podania návrhu na zrušenie zaistenia je spoločníkom, konateľom a tiež likvidátorom spoločnosti [REDAKOVANÉ], preto zanikli zákonné predpoklady ustanovené v § 50 ods. 1 písm. c) bode 1 a 2 Trestného poriadku pre ďalšie trvanie zaistenia. Sťažovateľka preto nesúhlasí s názorom špecializovaného súdu, ktorý považuje za rozhodujúci moment, keď došlo k zaisteniu majetku. Sťažovateľka nesúhlasí ani s dôvodmi rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09 z 24. júna 2009, na ktoré sa odvoláva špecializovaný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktoré podľa sťažovateľky nie sú aplikovateľné na jej prípad z dôvodu odlišných skutkových okolností, predovšetkým odlišného postavenia sťažovateľa, ktorým bol v označenom konaní pred ústavným súdom samotný obvinený. Sťažovateľka je v napadnutom konaní právnickou osobou, v ktorej obvinení nemajú žiadnu majetkovú účasť ani postavenie štatutárneho orgánu. Podľa sťažovateľky časť odôvodnenia v napadnutom uznesení nie je vlastne názorom vysloveným ústavným súdom, ale ide o prepis záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorého rozhodnutie ústavný súd v označenom konaní preskúmaval. Navyše, špecializovaný súd „podstatným spôsobom zmenil citáciu rozhodnutia ÚS SR v sp. zn. I. ÚS 176/09-14, kedy z právneho názoru ústavného súdu o podaní demonštratívneho výpočtu dôvodov zrušenia zaistenia majetku spravil svojvoľne výlučný taxatívny výpočet dôvodov zrušenia zaistenia majetku“. Preto podľa sťažovateľky sú právne názory ústavného súdu v napadnutom uznesení „podávané... v rozpore s ich zmyslom“. Keďže podľa sťažovateľky došlo k zániku zákonných podmienok pre ďalšie trvanie zaistenia jej majetku, obmedzenie jej vlastníckeho práva je v rozpore s čl. 20 ods. 4 a 5 ústavy.

7. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení „čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 4 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy, a čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy“ napadnutým uznesením špecializovaného súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil špecializovanému súdu

na ďalšie konanie „s právnym názorom, že k vydaniu uznesenia... došlo v rozpore s Ústavou SR“, a prikázal, aby „Špecializovaný trestný súd... obnovil stav pred porušením sťažovateľovho základného práva“.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

11. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 4 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2

a čl. 7 ods. 5 ústavy napadnutým uznesením špecializovaného súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry o zrušení zaistenia a súčasne zamietnutý návrh sťažovateľky na zrušenie zaistenia.

12. Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Podľa čl. 20 ods. 5 ústavy iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnuté uznesenie je v rozpore s ustanovením § 51 ods. 1 písm. a Trestného poriadku, „pretože zanikli zákonné predpoklady ustanovené v § 50 ods. 1 písm. c) bod 1. a bod 2. Trestného poriadku pre ďalšie trvanie zaistenia“. Podľa sťažovateľky závery rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09 z 24. júna 2009, na ktoré sa odvoláva špecializovaný súd, nie sú na jej

prípád aplikovateľné, navyše, v napadnutom uznesení sú „*podávané... v rozpore s ich zmyslom*“.

14. Poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru ústavný súd zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

15. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Keďže sťažovateľka považuje za zásah do ňou označených práv postup špecializovaného súdu, ktorý napadnutým uznesením nevyhoviel jej návrhu na zrušenie

zaistenia, podstatným pre rozhodnutie v tejto veci bolo zistenie prípadnej existencie zákonných dôvodov zrušenia zaistenia majetku sťažovateľky.

17. Podľa § 50 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetkových právach právnickej osoby, v ktorej obvinený

a) má majetkovú účasť alebo

b) je štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom iného orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, ktorý je zapísaný do obchodného registra, alebo vedúcim podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra,

c) ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný obvinený, bol spáchaný v mene alebo v prospech tejto právnickej osoby.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného poriadku zaistenie sa zruší,

a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté,

b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom alebo

c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

18. Dôvodom zrušenia zaistenia podľa citovaného ustanovenia § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je zánik dôvodu, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté. Z uznesenia o zaistení vyplýva, že dôvodom zaistenia majetku sťažovateľky je dôvodná obava zo sťažovania uspokojovania nároku poškodeného na náhradu škody. Sťažovateľka sa totiž stala vlastníkom majetku, ktorý je predmetom zaistenia, v dôsledku nezákonného prevodu obchodných podielov spoločnosti [REDACTED], za čo sú obvinení stíhaní. Možno preto

konštatovať, že trestný čin bol spáchaný v prospech právnickej osoby, na ktorej majetku má byť zaistenie uskutočnené.

19. Špecializovaný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

„Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že sťažnosťou napadnuté uznesenie prokurátorka ÚŠP GP SR vydala na základe pokynu Generálneho prokurátora SR po tom, ako pred vydaním tohto rozhodnutia návrhu na zrušenie zaistenia majetku nevyhovela, pričom s jej postupom sa v rámci podnetu na preskúmanie postupu stotožnil aj jej nadriadený - špeciálny prokurátor.

Sudca pre prípravné konanie sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentmi týkajúcimi sa zamietnutia podaného návrhu na zrušenie zaistenia majetku a k uvedeným argumentom dodáva, že sa nestotožňuje s hodnotením a stanoviskom zaujatým Generálnym prokurátorom SR, práve z dôvodov, ktoré sú uvedené predovšetkým v citovanom rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 176/09, že dôvodom pre zrušenie zaistenia majetku môže byť len dobrovoľné uhradenie vzniknutej škody páchatelom skutku, alebo jej uhradenie páchatelom na podklade právoplatného rozhodnutia súdu v trestnom konaní, alebo výslovné vyhlásenie poškodeného alebo jeho právneho zástupcu, že náhradu škody spôsobenej trestným činom nebude v trestnom konaní uplatňovať, alebo o nároku poškodeného bolo rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom konaní. V posudzovanej veci sa tak nestalo. Sudca pre prípravné konanie má za to, že zrušením zaistenia majetku, čo aj len v časti, by došlo k zmareniu uplatneného nároku poškodeného na náhradu škody. Pokiaľ ide o argumentáciu, že nie je možné uspokojiť nárok poškodeného z majetku uvedenej spoločnosti, pretože obvinení už v tejto dobe nie sú konateľmi ani spoločníkmi, s touto sa sudca pre prípravné konanie nestotožňuje, pretože za rozhodujúci považuje moment, kedy došlo k zaistieniu majetku, pričom tak, ako sa to správne uvádza aj v stanovisku špeciálneho prokurátora, aj sudca pre prípravné konanie považuje prevod obchodného podielu z obvinených na [REDAKOVANÉ] - matku obvinenej a svokru obvineného, za špekulatívny v snahe dosiahnuť možnosť majetok spoločnosti scudziť, čím by došlo k zmareniu uplatneného nároku poškodeného na náhradu škody. Taktiež sudca pre prípravné konanie považuje za správny názor vyslovený špeciálnym prokurátorom, že nebolo

povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní upovedomovať nového spoločníka spoločnosti 166 s.r.o., že nehnuteľný majetok je zaistený a nie je možné s ním disponovať.

Z vyššie uvedených dôvodov preto sudca pre prípravné konanie v súlade s ust. § 191 písm. c) Tr. por. sťažnosťou napadnuté uznesenie prokurátorky zrušil a zároveň z dôvodu, že prokurátorka je viazaná vysloveným právnym názorom súdu a rovnako tak pokynom Generálneho prokurátora SR, nebolo možné uložiť prokurátorke, aby vo veci znovu konala a rozhodla a preto sudca pre prípravné konanie v súlade s ust. § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. o návrhu na zrušenie zaistenia majetku rozhodol sám tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“

20. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že špecializovaný súd návrh sťažovateľky na zrušenie zaistenia jej majetku zamietol, pretože sa nestotožnil so stanoviskom generálneho prokurátora, že nie sú naďalej splnené podmienky pre zaistenie, keď za rozhodujúci považoval moment, kedy došlo k zaisteniu majetku. Odvolávajúc sa na dôvody citované v uznesení ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09 dospel k záveru, že v posudzovanom prípade dôvod zrušenia zaistenia nie je daný a zrušením zaistenia majetku čo i len v časti by došlo k zmareniu uplatneného nároku poškodeného na náhradu škody. Prevod obchodného podielu obvinených považoval za špekulatívny v snahe dosiahnuť možnosť scudziť zaistený majetok sťažovateľky.

21. Predmetom posúdenia ústavného súdu v konaní sp. zn. I. ÚS 176/09 bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 13/2008 z 21. januára 2009, ktorým tento súd potvrdil zamietnutie návrhu obvineného na zrušenie zaistenia jeho majetku, a ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol: „Za dôvod pre zrušenie zaistenia majetku by bolo možné posudzovať predovšetkým dobrovoľné uhradenie vzniknutej škody páchatelom skutku, alebo jej uhradenie páchatelom na podklade právoplatného rozhodnutia súdu v trestnom konaní alebo výslovné vyhlásenie poškodeného alebo jeho právneho zástupcu, že náhradu škody spôsobenej trestným činom nebude v trestnom konaní uplatňovať alebo o nároku poškodeného bolo rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom konaní a podobne, čo sa v posudzovanej veci nestalo.“ S týmto názorom najvyššieho súdu sa ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 176/09 v podstate stotožnil, keď konštatoval, že pokiaľ ide

o neexistenciu dôvodov zrušenia zaistenia majetku sťažovateľky, nepovažuje závery najvyššieho súdu za arbitrárne. Totožné dôvody zrušenia zaistenia majetku vyplývajú aj z odôvodnenia napadnutého uznesenia, pričom podľa ústavného súdu je bez právneho významu, že v napadnutom uznesení špecializovaný súd uvádza tieto dôvody zrušenia zaistenia podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku taxatívne. Podstatným je, že tam uvedené dôvody súvisia len s existenciou nároku poškodeného na náhradu škody, ako aj jeho záver, že v posudzovanom prípade dôvod zrušenia zaistenia nenastal, pretože poškodeným uplatnený nárok na náhradu škody naďalej existuje, teda nezanikol jeho uspokojením, resp. z iného dôvodu.

22. V súvislosti s námietkou sťažovateľky o odlišných skutkových okolnostiach, predovšetkým odlišného postavenia sťažovateľa, ktorým bol v konaní pred ústavným súdom vedenom pod sp. zn. I. ÚS 176/09 samotný obvinený, ústavný súd konštatuje, že pri rozhodovaní o návrhu na zrušenie zaistenia je irelevantnou skutočnosť, či bol návrh podaný samotným obvineným alebo právnickou osobou, ktorej majetok je zaistený. Ako už bolo uvedené, podstatným pre rozhodnutie v tejto veci je skúmanie toho, či v konkrétnom prípade boli splnené zákonné dôvody na zrušenie zaistenia. Preto nie je dôvod na spochybňovanie záverov rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09 a ich aplikovateľnosti na prípad sťažovateľky.

23. Nemožno sa stotožniť ani s názorom sťažovateľky, že dôvodom zrušenia zaistenia jej majetku je skutočnosť, že v súčasnej dobe nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 50 ods. 1 písm. c) bodu 1 a 2 Trestného poriadku, pretože existencia týchto podmienok bola relevantná len v čase rozhodovania o zaistení. Zmena podmienok, ktoré tu boli v čase zaistenia nároku poškodeného, najmä ak k tejto zmene došlo v dôsledku špekulatívneho konania obvinených, nie je dôvodom zrušenia zaistenia podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Účelom tohto ustanovenia je zrušiť zaistenie v tých prípadoch, kedy už nie je na účely trestného konania potrebné, a to najmä z dôvodu zániku nároku poškodeného.

24. Z týchto dôvodov preto ústavný súd považuje postup špecializovaného súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie zaistenia jej majetku, keď nezistil dôvod na jeho zrušenie, odvolávajúc sa na dôvody citované v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09, za súladný s Trestným poriadkom, a teda ústavne akceptovateľný. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, podľa ktorej postup súdu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu vyjadreného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

25. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postup špecializovaného súdu pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky nevyvoláva žiadne pochybnosti, ktoré by mohli odôvodniť vyslovenie porušenia sťažovateľkou označených práv. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom špecializovaného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

26. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením špecializovaného súdu pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

27. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu namietanej nezákonnosti napadnutého uznesenia, v nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľky na ochranu majetku

podľa čl. 20 ods. 4 a 5 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že inštitút zaistenia je považovaný za preventívne opatrenie, ktorým štát využíva možnosť zabezpečiť právo poškodeného účinne uplatniť svoj nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, zaistením majetku obvineného, resp. zaistením jeho majetkových práv. Záujem na zachovaní majetku obvineného na účel odškodnenia poškodeného patrí k nespochybniteľným legitímnym účelom, resp. dôvodom zasahovania do vlastníckeho práva, ktoré je realizované prostredníctvom ustanovení Trestného poriadku (I. ÚS 176/09). Uvedené nepochybne platí aj v prípade, ak je nárok poškodeného zaistený na majetkových právach právnickej osoby uvedenej v § 50 ods. 1 Trestného poriadku. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

28. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy ústavný súd uvádza, že v uvedených článkoch sú zakotvené základné princípy a postuláty Slovenskej republiky, ktoré však nepredstavujú konkrétne základné práva alebo slobody, ktorých ochrany by sa sťažovateľka mohla pred ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy domáhať.

29. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2016